

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců JUDr. Tomáše Foltase a Mgr. Lenky Krupíčkové v právní věci žalobce: **J. K.**, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 1/376, Praha 2, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 20. 12. 2017, č. j. 16 Ad 129/2016 - 70,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 20. 12. 2017, č. j. 16 Ad 129/2016 - 70, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I.

[1] Rozhodnutím Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Plzni (dále též „Úřad práce“) ze dne 17. 8. 2016, č. j. PSA-1200/2016-01 byl žalobce podle § 30 odst. 2 písm. a) a odst. 3 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o zaměstnanosti“), vyřazen z evidence uchazečů o zaměstnání pro odmítnutí nástupu do vhodného zaměstnání bez vážného důvodu. Proti rozhodnutí Úřadu práce se žalobce bránil podaným odvoláním, které žalovaný (dále také „stěžovatel“) rozhodnutím ze dne 14. 10. 2016, č. j. MPSV-2016/202151-421/1 zamítl a rozhodnutí Úřadu práce potvrdil. Proti oběma rozhodnutím podal žalobu, které Krajský soud v Plzni (dále jen „krajský soud“) vyhověl, obě napadená rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

[2] Žalobce v podané žalobě namítl, že zprostředkované zaměstnání, ve kterém by musel vykonávat práci ve třísměnném provozu, bylo špatně dopravně dosažitelné. Dopravní dosažitelnost zaměstnání je dle § 20 odst. 1 písm. d) zákona o zaměstnanosti jednou z podmínek jeho vhodnosti. Žalobce není vlastníkem osobního automobilu, a proto by byl odkázán na využívání služeb hromadné dopravy. Hromadná doprava mezi jeho bydlištěm a místem výkonu práce (Město T.) je zajišťována autobusovými a

vlakovými spoji s nutností přestupu v Plzni. Při cestě na noční směnu od 22:00 hodin by dle platného jízdního řádu musel využít vlakového spojení s odjezdem ve 20:27 z vlakové zastávky X, která je vzdálena 794 m od jeho domova (13 minut chůze) do zastávky Plzeň – Bolevec. Zde se pěšky přesunout na autobusovou zastávku Plzeň – Bolevec, z níž by se dopravil na centrální autobusové nádraží Plzeň (dále jen „CAN Plzeň“) a teprve odsud by odjel do svého pracoviště s předpokládaným příjezdem v 21:50. Pokud by měl kterýkoli spoj zpoždění, nedostal by se včas do práce. Při cestě z noční směny, která by skončila v 6:00, mohl využít autobusový spoj s odjezdem cca 1 km od místa výkonu práce v 6:31 s příjezdem do X, zastávka rozcestí v 7:22. Tato zastávka se nachází 2,9 km od jeho bydliště, a tedy po noční směně by musel ještě jít pěšky 49 minut. Celková doba strávená na cestě do zaměstnání a zpět při noční směně činí nejméně 3 hodiny 57 minut.

[3] V případě, že by měl žalobce vykonat ranní směnu v čase od 6:00 do 14:00, musel by odjet vlakem ze zastávky X v 4:38 a po dvou přestupech by dorazil do zaměstnání v 5:38. Při návratu z ranní směny by po dvou přestupech dorazil do vlakové zastávky X v 15:31. Doba na přestupy je však velmi krátká a nezohledňuje případné zpoždění předchozích spojů, což je vzhledem k odpolednímu stavu dopravy v centru města Plzně velmi pravděpodobné. Doba dojíždění do zaměstnání při ranní směně by při započtení doby strávené chůzí činila 2 hodiny 57 minut.

[4] Při odpolední směně v době od 14:00 do 22:00, by musel využít vlakový spoj s časem odjezdu v 12:26 ze zastávky X, následně dvakrát přestupovat, aby dorazil v 13:47 na místo výkonu práce. Při cestě z odpolední směny by měl využít autobusový spoj s odjezdem ve 22:15 ze zastávky Město Touškov, po dvou přestupech by měl v 23:16 dorazit na vlakovou zastávku X. V případě zpoždění by byl nucen setrvat na CAN Plzeň až do ranních hodin, neboť využití jiného spoje by již nebylo možné. Tyto okolnosti, které žalovanému sdělil, jej vedly k odmítnutí nástupu do zprostředkovaného zaměstnání, na základě čehož byl vyřazen z evidence uchazečů o zaměstnání.

[5] Dále žalobce odkazoval na usnesení Ústavního soudu ze dne 30. 7. 2013, sp. zn. I. ÚS 2608/11, dle kterého zaměstnanci zcela běžně dojíždějí za práci 30 – 50 minut denně. Rozhodně tak nelze tvrdit, že celkovou dobu strávenou na cestě do zaměstnání, jež by měla dosahovat téměř 4 hodin, lze zahrnout pod pojem dopravní dosažitelnost zaměstnání.

[6] Krajský soud předně uvedl, že žádný právní předpis neupravuje a blíže nespecifikuje podmínky dopravní dosažitelnosti zaměstnání. Ani judikatura dosud nestanovila maximální časovou hranici, která je obecně akceptovatelná pro dojíždění do a ze zaměstnání. Nikde není uvedeno, jaké možnosti veřejné hromadné dopravy lze k dopravě do zaměstnání využít. Posouzení dopravní dosažitelnosti zaměstnání je tak závislé na správním uvážení správního orgánu, které ovšem ač omezeně, podléhá soudnímu přezkumu.

[7] Žalovaný si zajistil jízdní řády a zjistil, že dopravní spojení do zprostředkovaného zaměstnání je reálné, a proto je pro žalobce vhodné. Žalovaný však měl vzít v potaz, že žalobce nežije v místě, které nabízí různé alternativy dopravních prostředků do zaměstnání, jako je tomu ve větších obcích. Naopak je limitován jednou konkrétní variantou dopravního spojení s několika přestupy. V případě zpoždění nebo výluky spoje

pokračování

žalobci hrozí, že se nedostaví do práce včas. Byť dle zákoníku práce je nepřítomnost zaměstnance na pracovišti z tohoto důvodu omluvitelnou překážkou v práci, nejde o žádoucí situaci. Především to však představuje vysoké riziko, že se nedostane řádně do práce či naopak domů po pracovní době a bude nucen čekat na další spoje jedoucí i až za několik hodin. Pokud by měl žalobce možnost dopravy automobilem, trvala by 16 km dlouhá cesta do práce cca 20 minut, naopak spojení hromadnou dopravou trvá minimálně jednu hodinu bez započtení doby, kterou žalobce stráví přesuny pěšky.

[8] Žalobce měl dojíždět do zaměstnání přes město Plzeň, kam má přímé spojení, cesta trvá mnohem kratší dobu a jedná se o místo, které má mnohem větší nabídku pracovních pozic, než Město Touškov. Krajský soud si byl vědom, že Úřad práce musí nabízet pracovní pozice, které se mu dostanou do nabídky, avšak žalobce možnost dopravy automobilem do zaměstnání nemá, a proto je žalovaným zprostředkované zaměstnání v Městě Touškov nevhodné. Ostatně sám žalobce byl od 1. 9. 2016 v Plzni zaměstnán, což dokazuje, že získání zaměstnání přímo v Plzni bylo reálné.

[9] Dle názoru krajského soudu žalovaný překročil meze správního uvážení a vůči žalobci se jednalo v podstatě až o šikanózní výkon práva. Žalobce by byl nucen trávit neúměrnou dobu na cestě z a do zaměstnání, navíc pod neustálým stresem z důvodu řady přestupů. Dále by byl vystaven nutnosti docházet do svého bydliště v některých případech skoro 3 km pěšky za jakéhokoliv počasí a to i po noční směně, což je zajisté velmi náročné i s přihlédnutím k jeho věku. Celá situace by měla značný vliv na jeho fyzické i psychické zdraví. Přitom státem garantované a pobočkami Úřadu práce nabízené zaměstnání musí být takové, které nezhorší a plně respektuje zdravotní stav uchazeče o zaměstnání. Jelikož Úřad práce nenabídl žalobci vhodné zaměstnání dle zákona o zaměstnanosti, nemohlo mít ani jeho odmítnutí žalobcem za následek jeho vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání.

II.

[10] Včas podanou kasační stížností se stěžovatel domáhá zrušení výše uvedeného rozsudku krajského soudu z důvodů, jež lze podřadit pod důvod kasační stížnosti dle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Stěžovatel nesouhlasí se závěrem krajského soudu o nevhodnosti zprostředkovaného zaměstnání. Má za to, že zaměstnání bylo pro žalobce vhodné a že při jeho zprostředkování nepřekročil meze správního uvážení. Ze spisové dokumentace je prokazatelné, že dopravní spojení z místa bydliště žalobce do sídla zaměstnavatele existovalo. Skutečnost, že cesta trvala cca od 1 hodiny do 1,5 hodiny, je obecně Úřadem práce České republiky považována za dobu odpovídající dopravní dosažitelnosti zaměstnání. Doba cesty do zaměstnání v délce okolo 1 hodiny je zcela standardním časovým úsekem, který denně absolvuje řada zaměstnanců.

[11] Dopravní dosažitelnost nelze označit za nedostatečnou s odkazem na ojedinělé zpoždění spoje, které by způsobilo, že by se žalobce nedopravil včas do zaměstnání nebo že by musel při cestě ze zaměstnání čekat (byť několik hodin) na další dopravní spoj. Bylo by proti smyslu vedení evidence uchazečů o zaměstnání, pokud by jim s ohledem na předjímání zpoždění spojů nebylo zprostředkováno zaměstnání. Navíc jde dle nařízení vlády č. 590/2006 Sb., kterým se stanoví okruh a rozsah jiných důležitých osobních

překážek v práci, ve znění pozdějších předpisů, o jinou důležitou osobní překážku v práci a zaměstnavatel musí zaměstnance na nezbytně nutnou dobu omluvit.

[12] V případě zpoždění spoje při cestě ze zaměstnání, v důsledku kterého by žalobce byl při cestě z odpolední směny nucen čekat na další spoj několik hodin, by se jednalo o situaci výjimečnou. Sama možnost vzniku této situace, která je způsobena malou frekvencí spojů, je dána velikostí obce, v níž žalobce bydlí. Pokud žalobce žije v malé obci a nevlastní automobil či jiný dopravní prostředek, musel počítat s tím, že bude do jakéhokoli zaměstnání dojíždět hromadnými dopravními prostředky, tedy i s možností dopravních komplikací s tím spojených.

[13] Žalobce požádal o zprostředkování zaměstnání. Nemohl spravedlivě očekávat, že Úřad práce bude čekat na možnost zprostředkovat mu zaměstnání pouze v dopravně lépe dostupném velkém městě, pokud se na trhu práce vyskytne zaměstnání ve vzdálenější obci. Úřad práce vybíral z nabídek, které mu zaměstnavatelé oznamují. Vzhledem k dopravní dostupnosti místa výkonu práce nebylo důvodu mu volné pracovní místo nezprostředkovat (dopravní spoje navíc zajíždí až před sídlo zaměstnavatele). Sama skutečnost, že žalobce je od 1. 9. 2016 zaměstnán v Plzni, nedokazuje, že by bylo reálné prostřednictvím Úřadu práce získat zaměstnání v Plzni. Konečně se nelze ztotožnit se závěrem krajského soudu, že došlo k porušení zákona o zaměstnanosti nabídkou zaměstnání, při jehož výkonu by zaměstnanec, kterému je 60 let, musel po noční směně docházet pěšky cca 3 km. Žalobce je zcela zdravý a předjímání, že by docházením 3 km po noční směně došlo ke zhoršení jeho zdravotního stavu, není ničím odůvodněno. Žalobce si vzhledem k místu svého bydliště a absenci vlastního dopravního prostředku, musel být vědom nutnosti do zaměstnání i ze zaměstnání cestovat hromadnou dopravou a tedy i nutnosti docházet k zastávkám hromadné dopravy. S ohledem na výše uvedené je stěžovatel názoru, že výklad krajského soudu je zcela neudržitelný a v rozporu se zněním a smyslem jednotlivých ustanovení zákona o zaměstnanosti.

[14] Žalobce se plně ztotožňuje s argumentací uvedenou v odůvodnění rozsudku krajského soudu a navrhuje zamítnutí kasační stížnosti pro nedůvodnost.

III.

[15] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.). Kasační stížnost je důvodná.

[16] Podle § 20 odst. 1 písm. d) zákona o zaměstnanosti má fyzická osoba právo na zprostředkování vhodného zaměstnání. *Vhodným zaměstnáním, pokud tento zákon nestanoví jinak, je zaměstnání...d) které odpovídá zdravotní způsobilosti fyzické osoby a pokud možno její kvalifikaci, schopnostem, dosavadní délce doby zaměstnání, možnosti ubytování a dopravní dosažitelnosti zaměstnání.*

[17] Nejvyšší správní soud považuje za potřebné nejprve poznamenat, že krajský soud zrušil obě správní rozhodnutí s poukazem na § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. bez nařízení

pokračování

ústního jednání pro podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem. Z odůvodnění rozsudku však nevyplývá, kterou konkrétní okolnost soud považuje za porušující řízení před správním orgánem. Žádné závažné porušení procesních předpisů krajský soud nezmiňuje a rovněž důvod, pro který by bylo třeba žalobou napadené rozhodnutí zrušit i bez výslovné žalobní námitky, z jeho odůvodnění nevyplývá. Takovým porušením není nesplnění podmínek pro vyřazení žalobce z evidence uchazečů o zaměstnání podle § 30 odst. 2 písm. a) zákona o zaměstnanosti. Rovněž jím není související interpretace pojmu „vhodné zaměstnání“ dle § 20 tohoto zákona. Tu jde již o samotné meritum věci a nikoli o okolnost, v důsledku které by bylo třeba zrušit napadené rozhodnutí bez nařízení ústního jednání.

[18] V této věci však nebylo nepřipustně rozhodnuto bez nařízení ústního jednání. Účastníci řízení byli řádně vyzváni ke sdělení, zda souhlasí s projednáním a rozhodnutím věci bez nařízení ústního jednání. Žalobce výslovně souhlasil, že ústní jednání nařízeno nebude, žalovaný nevyjádřil ve stanovené lhůtě nesouhlas s takovým postupem. K újmě na právech účastníků proto nedošlo. Z rozsudku krajského soudu rovněž zřetelně plyne, že rozhodoval o meritu věci a neshledal závažné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem s možností způsobit nezákonnost rozhodnutí ve věci samé.

[19] Krajský soud konstatoval, že posouzení dopravní dosažitelnosti zaměstnání je závislé na správním uvážení správního orgánu, které (byť omezeně) podléhá soudnímu přezkumu. Podal, co se rozumí správním uvážením, zdůraznil, že přezkum správními soudy je v takových případech omezen a správní soudy se soustředí na to, zda správní orgán nepřekročil meze správního uvážení či případně toto správní uvážení nezneužil (§ 78 odst. 1 s. ř. s.). Z odůvodnění rozsudku však spíše plyne, že přezkoumal správní rozhodnutí v plném rozsahu. Zaujal jiný názor, zda bylo nabízené zaměstnání pro žalobce dopravně dostupné.

[20] Krajský soud správně poukázal na nedostatek judikatury k tomu, co se rozumí vhodným zaměstnáním, resp. dopravní dosažitelností zaměstnání. Tento nedostatek je zřejmý oproti např. judikatuře k maření součinnosti [§ 30 odst. 2 písm. f), § 31]. Zatímco při plnění povinností uchazeče směrem k potenciálnímu zaměstnavateli či povinností směrem k Úřadu práce jde o do značné míry typizovaná jednání a předpokládané situace, lze jen obtížně stanovit obecně platná kritéria pro posouzení tak jedinečných kategorií, jakými jsou dopravní dosažitelnost a od toho odvislá vhodnost konkrétního zaměstnání. Vždy je třeba posoudit jedinečné okolnosti konkrétního případu. Jde o okolnosti objektivní (zejména místo nabízeného zaměstnání ve vztahu k místu bydliště uchazeče o zaměstnání, podmínky dopravní obslužnosti v jednotlivých lokalitách s ohledem na zásadní odlišnosti v městských aglomeracích oproti řidčeji osídleným územím, jakož i specifika konkrétní denní doby, ve které je o dopravní dosažitelnosti uvažováno). Rozhodné jsou rovněž subjektivní okolnosti, mající svůj původ v poměrech žadatele, ať již jde o jeho vlastní dopravní možnosti (dopravní prostředek), či osobní dispozice absolvovat cestu do zaměstnání dopravními prostředky za konkrétních podmínek.

[21] Všechny tyto souvislosti dávají předpoklad relativně široké diskrece správního orgánu při úvaze o vhodnosti nabízeného zaměstnání. Je však třeba posoudit, zda se tato diskrece uplatňuje ve sféře správního uvážení nebo při úvaze o naplnění některého ze zákonných neurčitých právních pojmů.

[22] Správní uvážení se neuplatní při aplikaci § 30 odst. 2 písm. a) zákona o zaměstnanosti. Pokud úřad práce shledá u uchazeče absenci vážného důvodu, vyhodnotí jeho jednání jako odmítnutí nastoupit a uzavře, že bylo nabízeno vhodné zaměstnání, vyřadí takového uchazeče z evidence a nemá zákonný prostor při splnění těchto podmínek uchazeče přesto v evidenci ponechat (srov. přiměřeně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 9. 2011, č. j. 4 Ads 29/2011 - 155).

[23] Podle krajského soudu bylo klíčové, zda nabízená pracovní pozice byla skutečně vhodným zaměstnáním pro žalobce (1) a zda tento měl vážný důvod k jejímu případnému odmítnutí (2). Pro rozhodnutí ve věci však bylo třeba posoudit pouze splnění prvního předpokladu. Legální vymezení vážných důvodů, uvedené v § 5 písm. c) zákona o zaměstnanosti v bodech 1 až 6, míří k osobním poměrům žadatele, spočívajícím především v povinnosti péče o osoby blízké či osoby odkázané na osobní péči uchazeče. Rovněž vymezení v bodě 7, definované jako „jiné vážné osobní důvody“, zřetelně míří k okolnostem s původem ve specifické osobní situaci žadatele. Nepředpokládá důvody relativně objektivní, jakými jsou dopravní dosažitelnost nabízeného zaměstnání, byť i u ní je třeba zohledňovat případné osobní dispozice uchazeče k dopravě do zaměstnání. Dopravní dosažitelnost je výslovně uvedena v § 20 odst. 1 písm. d) jako jedno z kritérií pro určení vhodného zaměstnání. Pokud dopravní dosažitelnost dána není, může být v důsledku toho nabízené zaměstnání hodnoceno jako nikoli vhodné. Důvodem pro vyřazení uchazeče z evidence, pak není chybějící „vážný důvod“ odmítnutí, ale to, že uchazeč odmítl zaměstnání, které bylo nutné považovat za zaměstnání vhodné. Opačný přístup by vedl k nežádoucímu zdvojení zákonných kritérií, pro které není v zákoně o zaměstnanosti opora.

[24] Ustanovení § 20, § 5 písm. c) i § 30 odst. 2 písm. a) obsahují celou řadu neurčitých právních pojmů (vhodné zaměstnání, schopnosti fyzické osoby, možnost ubytování, dopravní dosažitelnost zaměstnání). Při úvaze o naplnění těchto pojmů užívá správní orgán široké diskrece v závislosti na konkrétním projednávaném případě. Relativně široký prostor pro úvahu správního orgánu se však neděje ve sféře správního uvážení (k odlišení neurčitých právních pojmů a správního uvážení např. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 4. 2014, 8 As 37/2011 - 154). Žádné ustanovení není formulováno tak, že správní orgán „může“ (avšak nemusí) konkrétní okolnosti vyhodnotit určitým způsobem. Správní orgán má relativně široký prostor pro vlastní úvahu, pokud jde o kriteria schopností, možnosti ubytování a dopravní dosažitelnosti zaměstnání dle § 20 odst. 1 písm. d). Vždy však bude takové posouzení s ohledem na okolnosti konkrétního případu ústít v závěr o naplnění nebo nenaplnění neurčitého právního pojmu vhodné zaměstnání. Na tom nic nemění ani obrat „pokud možno“ v § 20 odst. 1 písm. d). Ten znamená, že vhodnost z hlediska kvalifikace, schopností, dosavadní délky zaměstnání, možnosti ubytování a dopravní dosažitelnosti bude pravidlem. Může se však v konkrétním případě stát, že některé z těchto kritérií nebude možné naplnit. To však nemusí nabízené zaměstnání bez dalšího diskvalifikovat jako nevhodné. Správní orgán však musí podrobně odůvodnit, proč je přesto třeba považovat zaměstnání za vhodné pro konkrétního zájemce. Vždy však půjde o naplnění neurčitého právního pojmu. Pokud správní orgán po pečlivém zdůvodnění dospěje k závěru, že se o vhodné zaměstnání jedná, nemá již následně při

pokračování

absenci vážných důvodů u žadatele a vyhodnocení jeho jednání jako odmítnutí nastoupit, prostor pro správní uvážení, zda jej z evidence uchazečů vyřadí, či nikoli.

[25] Jak již bylo zmíněno, krajský soud sice přezkoumával žalobou napadené rozhodnutí optikou dodržení mezí správního uvážení resp. zákazu jeho zneužití, fakticky však přezkoumal důvody vyřazení žalobce z evidence v plném rozsahu a správně se věcně zabýval tím, zda je nabízené zaměstnání pro žalobce vhodné z hlediska dopravní dosažitelnosti.

[26] Nejvyšší správní soud má však ke kasačním námitkám stěžovatele jiný názor na dopravní dosažitelnost nabízeného zaměstnání.

[27] Stěžovatel namítl, že již v žalobou napadeném rozhodnutí podrobně uvedl detaily dopravního spojení, které by žalobci umožnilo rovněž návrat po odpolední směně do místa bydliště. Tato námitka je důvodná. Krajský soud nečiní sporným detaily dopravního spojení předestřené stěžovatelem. Místo toho zdůrazňuje, že žalobce žije v místě, které nenabízí různé alternativy dopravních prostředků do zaměstnání, upozorňuje na více přestupů po cestě, na nebezpečí vynechání některého ze spojů a s tím související riziko dlouhého čekání na další spoj. Takové zdůvodnění nelze přijmout. Ani krajský soud nezpochybňuje existenci právní úpravy vymezující mezi jinými důležitými překážkami v práci na straně zaměstnance přerušení či zpoždění hromadných dopravních prostředků. Lze jen přisvědčit, že takový stav není vhodný. Přesto se kasační soud domnívá, že jen riziko zpoždění a zmeškání spoje nečiní nabízené zaměstnání dopravně nedosažitelným.

[28] Nelze specifické okolnosti případu příliš zobecňovat. Stěžovatel však předložil v řízení realizovatelnou variantu dopravního spojení mezi bydlištěm uchazeče a místem nabízeného zaměstnání. Může být mnohdy relativně obtížné cestovat veřejnou dopravou z odlehlejšího místa. Nelze však absenci více variant spojení veřejnou dopravou interpretovat jako překážku hodnocení nabízeného zaměstnání jako dopravně dosažitelného. Odlehlejší oblasti bohužel čelí mnohdy komplikacím v dopravní obslužnosti z důvodu nižší frekvence spojů veřejné dopravy. Nižší frekvence dopravního spojení v místě bydliště je z povahy věci objektivní kategorií a bude vždy limitovat dopravní dosažitelnost veřejnou dopravou. Může být mnohdy spíše pravidlem, že bude k dispozici pouze jedna využitelná varianta dopravního spojení. Při absenci alternativ je případný výpadek ve spojení způsobit přivodit o to větší komplikace. Tuto skutečnost však nelze obecně hodnotit ani jako oprávněný důvod k odmítnutí nabídky zaměstnání (pro jeho nevhodnost), ani naopak směrem k tomu, že si má uchazeč zajistit možnost individuální dopravy. Postačuje uzavřít, že pokud byla případně k dispozici pouze jedna alternativa dopravního spojení, nečiní tato skutečnost sama o sobě z nabízeného zaměstnání zaměstnání nevhodné pro jeho dopravní nedosažitelnost.

[29] Krajský soud zdůrazňuje, že při cestě do práce automobilem by doba cesty činila asi 20 minut, v konfrontaci s hodinou na cestě při využití veřejné dopravy. Nejvyšší správní soud je však přesvědčen, že právě skutečná vzdálenost mezi místem bydliště a nabízeným zaměstnáním (asi 16 km) svědčí spíše tomu, že zaměstnání pro žalobce dosažitelné bylo a neztotožňuje se s názorem krajského soudu o šikanózním výkonu práva správním orgánem. Netřeba podrobněji zdůvodňovat, že při absenci přímého spojení představuje

cestování veřejnou dopravou se zajižděnou a přestupem v krajském městě časově i jinak náročnější variantu, než by tomu bylo při přímé cestě. Jakkoli nelze presumovat, že má stěžovatel možnost dopravy do zaměstnání osobním automobilem (tvrdil, že automobil nemá), nelze v konkrétním případě již při pohledu do mapy usuzovat, že bylo nabízeno zaměstnání v místě pro žalobce nedosažitelném. Krajský soud výslovně neuzavírá, že by byla doba strávená při cestě do a ze zaměstnání sama o sobě excesivní, spíše zdůrazňuje ztrátu času oproti osobní přepravě přímo na místo.

[30] Žalobce nemohl podle stěžovatele očekávat, že správní orgán bude při výskytu zaměstnání ve vzdálenějším místě čekat na příležitost ke zprostředkování v lépe dopravně dostupné Plzni. I tato námitka je důvodná. Ze správního spisu neplyne a žalobce to ani netvrdí, že by měl Úřad práce souběžně s nabízeným pracovním místem v nabídce odpovídající pracovní místo v Plzni, které by bylo podstatně lépe dopravně dosažitelné. Krajský soud uzavírá, že město Plzeň (kam by žalobce stejně zajižděl) má dozajista větší nabídku pracovních pozic a za takové situace byla volba správního orgánu opravdu nevhodná. Tomu nelze přisvědčit. Obecně je sice pravděpodobné, že případné pracovní místo přímo v Plzni by lépe vyhovovalo z hlediska dopravní dosažitelnosti. Současně však nelze z právní úpravy dovodit, že uchazeči lze nabídnout pouze takové pracovní místo, které mu bude zcela vyhovovat a které bude bezproblémové z hlediska dopravní dosažitelnosti. I proto je v § 20 odst. 1 písm. d) kritériu dopravní dosažitelnosti předrženo spojení „pokud možno“. I zaměstnání, jehož dopravní dosažitelnost není ideální, může být při zohlednění konkrétních okolností považováno za vhodné. Tak tomu bylo i v souzené věci. Žalobce netvrdil a ze spisu nevyplývá, že by Úřad práce v konkurenci jiných příležitostí, které by případně žalobci lépe vyhovovaly, trval na zprostředkování právě předmětného zaměstnání.

[31] Bez souvislosti je pak to, že žalobce byl posléze zaměstnán s místem výkonu práce v Plzni. To může maximálně podpořit názor, že zaměstnání v Plzni bylo pro něj z hlediska dosažitelnosti vhodnější. To však nebylo předmětem sporu. Podstatné je, že nabízené zaměstnání nebylo možné hodnotit jako nevhodné pro jeho dopravní nedosažitelnost.

[32] Nejvyšší správní soud s ohledem na výše uvedené napadený rozsudek krajského soudu podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Krajský soud je v dalším řízení vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

[33] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. března 2019

Mgr. David Hipšr
předseda senátu